

Gavran

neznámý překladatel, neznámo kdy

Zdroj: [http://sh.wikipedia.org/wiki/Gavran_\(poema\)](http://sh.wikipedia.org/wiki/Gavran_(poema))

Jednom jedne strašne noći, ja razmišljah u samoći,
Čitah crne, prašne knjige, koje staro znanje skriše;
Dok sam u san skoro pao, netko mi je zakucao,
Na vrata mi zakucao - zakucao tiho - tiše -
"To je putnik" ja promrmljah, "koji bježi ispred kiše",
Samo to i ništa više.

Ah, da, još se sjećam jasno, u prosincu bješe kasno
Svaki ugarak, što trne, duhove po podu riše.
Željno čekam ja svanuće, uzalud iz knjiga vučem
Spas od boli što me muče, jer me od Nje rastaviše.
Od djevojke anđeoske, od Lenore rastaviše,
Ah, nje sada nema više.

Od svilenog, tužnog šuma iz zastora od baršuna
Nikad prije osjećani užasi me zahvatiše;
Dok mi srce snažno bije, ja ga mirim sve hrabrije:
"Putnik moli da se skriva od te noći, bure, kiše.
Putnik kuca na ta vrata, da se skriva ispred kiše.
Samo to je, ništa više."

Ohrabrih se iznenada, ne oklijevah više tada:
"Gospodine il gospođo, izvinjenje moje stiže!
Mene teški snovi prate, a vi nježno kucat znate,
Tako tiho i bez snage, vaši prsti vrata biše,
Da sam sanjiv jedva čuo" - Tu se vrata otvoriše -
Mrak je tamo, ništa više.

Pogled mrak je prodrijet htio, čudno zastrašen sam bio,
Sumnjajući, sanjajući, sni mi paklenski se sniše;
Nedirnuta bje tišina, znaka nije dala tmina,
Rečena je reč jedina, šapnuta od zvuka kiše:
"Lenora" ja šapnuh tiho, jeka mi je vrati tiše,
Samo to i ništa više.

Kad u sobu ja se vratih, cijelom dušom tad zaplamtih:
Nešto jači nego prije udarci se ponoviše.
"Sigurno", ja rekoh, "to je na prozoru sobe moje;
Pogledat ću trenom što je, kakve se tu tajne skriše.
Mirno, srce. Da, vidimo, kakve se tu tajne skriše -
Vjetar to je, ništa više.

Prozorsku otvorih kuku, kad uz lepet i uz buku,
Kroza nj uđe gordi Gavran, svetih dana što već biše,
Nit da poklon glavom mahne, ni trenutak on da stane,
S likom lorda ili dame kroz moju se sobu diže
I na kip Palade sleti, što se iznad vrata diže,
Sleti, sjede, ništa više.

Ovaj stvor u crnom plaštu, nasmija mi tužnu maštu
Teškim, mrkim dostojanstvom, kojim čitav lik mu diše.
"Nek ti kresta jadno visi", rekoh, "kukavica nisi,
Strašni, mračni Gavran ti si, što sa žala Noći stiže,
Kako te na žalu zovu hadske noći otkud stiže?"
Reče Gavran: "Nikad više".

Začudih se tome mnogo, što je jasno zborit mogo,
Premda nejasne mu riječi malo tog mi razjasniše.
Ali priznat mora svako, ne događa da se lako,
Da živ čovjek gleda tako, pticu što se nad njim njiše,
Životinju ili pticu, što nad vratima se njiše
S tim imenom "Nikad više".

Ali Gavran sjedeć tamo, govori riječ jednu samo,
Ko da duša mu i srce u tu jednu riječ se sliše.
To je sve što on mi reče - dalje krila ne pokreće,
Dok moj šapat mir presiječe: "Svi me druzi ostaviše,
Otići će i on kao nade što me ostaviše".
Tad će Gavran "Nikad više".

Dok ja stajah još zatečen - odgovor bje spremno rečen.
"Nema sumnje," rekoh, "ta je riječ tek trica, ništa više
Od nesretnog gazde čuta, kojega je sudba kruta,
Pratila duž njegova puta, dok mu sve se pjesme sliše
U tužaljke puste nade, koje teret u se zbiše,
Od "nikada-nikad više".

Al taj stvor u crnom plaštu, još mi u smijeh goni maštu,
Ja naslonjač tad okrenuh bisti, gdje se Gavran njiše
Na baršun mi glava klone, a ja mislim misli one,
Stapam mašte tužne, bolne; kakvu meni sudbu piše
Ova strašna kobna ptica, kakvu meni sudba piše
Grakćuć stalno: "Nikad više".

Sjedih tražeć smiso toga, ne govoreć niti sloga
Ptici, čije žarke oči moju dušu rasplamtiše;
Tako misleć misli bone, pustih glavu da mi klone
I u baršun da mi tone, kojim svijetlo sjene riše,
Naslonit se na taj baršun, kojim svijetlo sjene riše
O n a ne će nikad više.

Zrak tad ko da gušćim stade, na me neki miris pade
Ko da anđel lakih nogu kadionik čudni njiše.
"Ludo", viknuh, "to su glasi, bog će posla da te spasi
Bol i tugu da ti gasi, što te tako izmučiše.
Pij nepenthe, da u srcu zaborav Lenoru zbriše."
Reče Gavran: "Nikad više".

"Zli proroče, ne znam pravo, da li si ptica ili đavo,
Da li te je Satan poslo, il te bure izbaciše
Sama, al nezastrašena, u tu pustu zemlju sjena
U dom ovaj opsednuti, - zaklinjem te, ah, ne šuti
Reci, reci ima' li melem jada, što me izmučiše?"
Reče Gavran: "Nikad više".

"Zli proroče, ne znam pravo, da li si ptica ili đavo,
Al u ime Boga po kom obojici grud nam diše,
Smiri dušu rastuženu, reci da li ću u Edenu
Zagrliti svoju ženu, od koje me rastaviše, Anđeosku tu
Lenoru, od koje me rastaviše?"
Reče Gavran: "Nikad više".

"Dosta ti govorit dadoh, crna ptico!" Tad ustadoh,
"U oluje divlje bježi, što se kroz noć raskriliše!
Ne ostavi niti traga svojih laži kraj mog praga,
Meni je samoća draga - usne same dovršiše -
Iz mog srca kljun svoj vadi, nek ti trag se ovdje zbriše!"
Reče Gavran: "Nikad više".

I taj Gavran, šuteć samo, još je tamo, još je tamo,
Na Palade kip je sjeo, što se iznad vrata diže,
Oči su mu slika prava zloduha što sniva, spava,
Svijetlost, što ga obasjava, na dnu njegovu sjenu riše,
Moja duša iz tih sjena, što mi cijelu sobu skriše
Ustat ne će - nikad više!